

MAGYAR KURIER

Bétsből, Kedden, Augustus' 3-dikán 1819.

Nagy Britannia.

A' Régens Princz ily beszédnek felolvasása által rekesztette-be Jul. 13-dikán a' Parlamentumnak ezen esztendőbeli üléseit: —“

„*Lordjaim és Uraim!* Fájdalommal szemlélem ismét kényszerítettني magamat, hogy az ő Felsége szomorú betegskedéséről néktek jelentést tegyek.

„Be nem zárhatom ezen parlamentumi üléseket a' nélkül, hogy tudtotokra ne adjam, melly nagyon megelégedve légyek azon buzgósággal és szorgalommal, mellyet ti a' megfontolás végett előtekbe terjesztett tárgyakra fordítottatok. Az a' türelem és törekedés, mellyel a' pénzársznak állapotját az országban megvizsgáltatok, leghevesebb köszönetet kíván töllem, áthatatos bizodalommal remélnem, hogy azon eszközök, mellyek ezen vizsgálódásokkal megegyezőleg elővételtek, legjobb következeseket fognak szülni.

„*Alsó házbéli Uraim!* Köszönöm azon pénzhatározásaitokat, mellyeket a' Státusnak ezen esztendőbeli költségeire tettetek. Igazán sajnálom, hogy a' népnek terheit valamelly módon nevelni szükséges vala (itt azon 50 millió forintok, mellyekkel külömbkülömb taksafzetések feljebb emeltettek, 's meg azon 120 millió forintok, mellyeknek költsönvételét a' Parlamentum megengedte, értetnek); de egyszersemind legfontosabb hasznokat várok azon iparkodásokból, mellyek által

ti, midőn ily eszközökhöz nyultatok, a' Státusnak minden finantziai bajait egyszerűre elhárítottatok, 's midőn azt meg gondolom, hogy azon eszközök, mellyeket ti nékem a' végre jóvállottatok, hogy az új terhek a' Státusnak minden polgárjait oly gyengén nyomják, a' mint tsak ily nagy iparkodás' kéntelen-volta mellett várni lehetett, nagyon örvendek.

„*Lordjaim és Uraim!* A' külső Hatalmasságoktól az ő Országunk eránt való barátságos indulatjokról, folytában legelkötelezőbb bizonyításokat veszek.

„Nagy bánkodással vettem eszembe azon próbatételeket, mellyek a' mi manufakturákkal bővölködő vidékeinken, több helyeken előfordultak, hol a' nyughatatlanok a' tsak néhány helyeken elhatalmasodott szükségét arra használják, hogy a' haza' intézetei és az Orzáglása eránt a' kedvetlenség' lelkét felelevenithessék. Semmi se' feketik oly nagyon az én szívenem, mint az ő Felsége' minden rendű alattvalójinak boldogittatása: de ezt a' közönséges rendnek és tsendességnek fenntartatása nélkül elérni lehetetlen. Egész bizakodással lehetek tehát azeránt, hogy én állhatatosan eltökéllettem magamban, hogy ezen célnak elérésén minden törvényesen reám bízott hatalomnak elővételével rajta leszek, 's azeránt sints kétségem, hogy Uraságtok a' Gróf-ságaikba, a' hol lakozások van, megérkezvén, 's az Előjárókkal egygyétértvén mindent el fognak követni azon mesterkedés-

seknek semmivétettetésekre, melyeknek plánumaik ha végrchajtattathatnának; azon rosszszakat, melyeknek megörvösoltatására azok czélni mondattanak, még rosszszabbakká fognak tenni, 's a' melly plánumoknak elintézőjök a' reformálásnak (*) (a' régire való visszavivésnek) színe alatt, tulajdonképen nem egyeben, mint szerentsés Constitúciónknak felfordításán iparkodnak:

(*) (Reformálás, Reformátor!) Ezen kifejezések most sokszor előfordulnak. Valyon nem sértik-e meg némelly Olvasóinkat, azért, hogy oly zürzavaros, 's a' jelenvaló rendnek ily veszedelmes, 's öldökléssel és minden féle elvetemléssel fenyegetőző emberekre 's társaságokra ruháztatik, mint, a' kik most Angliában a' mostani sok lármát 's nyughatatlankodást csinálják. A' Német írók közt némelyek megtartják ezen kifejezést, azért, így szólnak ezek: „hogy a' lármázó Anglusok magok adják magoknak ezen nevezetet, nekünk pedig nintsen „oly Német szónk, melly azon dolgot „voltaképpen kifejezné, mellyen Angliában most a' nyughatatlanok iparkodnak: „tehát meg kell tartanunk“ — más Német írók pedig, hogy a' Reformátor szóval ne éljenek, így teszik azt ki: Jobbító, Megjobbító. De ez nagyon ellenkezni látszik a' dologgal. Az Újító hasonlóképpen. Ők magok nem mondják, hogy ők: jobbítók, vagy újítók volnának. Hát mit mondanak? azt mondják, hogy ők a' dolgokat a' régi, az eredeti állapotra akarják vissza tenni, t. i: Hogy a' Parlamentum tagjai ne hét, hanem minden esztendőben, választattassanak; hogy választó jussal minden férjfi birjon a' ki ember-kort ért, és hogy képviselőt, mint Parlamentumi tagot, választani, a' népnek számosságától függjön, nem pedig valamelly városnak vagy helységnek nevéből. Példának okáért, ha

régen valamelly nagy népi város azzal a' jussal bírt, hogy képviselőt küldhessen a' Parlamentumba; mást most, midőn úgy elpusztult, hogy sok rossz falunál kissebb, ne birjon ezen jussal: hanem, birjanak, mint régen, a' népesebb városok. Minthogy hát ők, mint magok mondják, csak arra akarják a' dolgokat vissza vinni, mint régen volt, tehát *Reformátoroknak*, akarják nevezni magokat. — Hanem mi reájok bizván, hogy nevezék magokat a' mint tetszik, reánk nézve csak az a' kérdés marad fenn, hogy mi, mikor rollok irunk, hogyan tegyük ki az ő nevezetjeket? Ha nekünk, nem az ő nevezetjeket ki tenni, hanem nékiek nevet adni kellene, nem volna semmi bajunk; *Rontóknak* neveznők őket, azért, mert a' jelenlétöt el akarják rontani. Nevezhetnők talám *Régitőknek* is, minthogy a' régire akarják vissza tenni a' dolgot. — A' M. Kurir, hogy magán segíthessen, meghívja itt azon tisztelt olvasóját, a' ki őtet arról megintette vala, hogy ne éljen az *Universitás* nevezet helyett ezzel, *Egyetem*, mert e' rüt szó — hogy írja-meg most a' M. Kurirnak azt: Hogy azon Anglusoknak, kik a' Parlamentum' reformáltatását a' mostani lármás gyűlésekben kívánják, 's ezért magokat Reformátoroknak nevezik, mitsoda legjobb nevezetet lehetne adni?)

Mostanság a' Birminghami Rontók tettek legnagyobb és az Országlószék' nyilvánosságos bosszantására legeltökéltetebb lépést, a' midőn ezek azzal kezdték-el a' Parlamentum' reformálását, hogy Wolseley nevű barátjokat, mint a' Birminghami nép' képviselőjét egy esztendőre a' Parlamentum' tagjává nevezték. Mint képviselőnek, annak módja szerént való utasításokat irtak elejébe, 's meghagyták neki, hogy a' Parlamentumnak a' jövőndőbéli ülésekre lejérendő öszszgyűlésekor, a' képviselők' gyűlésébe

megjelenjen, 's ott ülést foglaljon. Ez egy legelőkeltebb lépés a' fennálló rendnek felfordítására. A' Birminghami lakosok azon fundálják a' magok jussokat, hogy az ő' számjok 86,000-re telik, 's még sem küldhetnek képviselőt a' Parlamentumba, más apróság helység pedig, a' milyen név szerint *Old-Sarum*, a' hol csak öt jószágos polgárok találtnak, most is úgy él azzal a' jussal, hogy a' Parlamentumba egy képviselőt küldjön, mint régen élt, mikor a' legnépesebb városok közé tartozott.

Ezen választásra 50,000-ren gyűlekeztek össze a' Birminghami polgárok a' szabad ég alatt. Hanem nagyon rosszak *Wolseleyre* nézve az ő' képviselői kinézősei. A' Londoni Ministeri hangon író Kurir, mihelyest fülébe ment ezen választásnak híre, tüstént hevesen kikelt ellene, így szollván: Be ne merjen ezen úgy nevezett Képviselő a' Parlamentum' küszöbén lépni; vagy ha belépik, előre megludhatja, hogy onnét egyenes úton fog menni a' fogházba. De más rossz kinézése is van neki. Nem régen említtük, hogy melly heves beszédet intézett ő' a' népgyűléshez, melyben egyebek között a' Bástillák' lerontásával is mérszelt fenyegetődni, 's hogy ugyan ezen beszédjében egyéb elvetemedett mérészségeknél is kellett találatni, metetszik abból, hogy azolta, a' Belső Minister *Lord Sidmouth*' meghívására a' *Chestéri* Grófság' Lordhadnagya, az ezen Grófságot veszedelemmel fenyegető sok népgyűlések eránt nagyon szemeskedni kezdett, 's ehezkeppest *Sir Wolseley Károlyt* Esküdtekből álló törvényszék' elejébe citáltatta, 's őtet az ez által kimondatott ítéletnek ereje szerint fogságra tétette, ámbár a' Bíró meg akarta neki engedni, hogy 500 font Sterling *kautzió*nak letétele mellett szabadon maradhat, *Wolseley* ezen engedelemmel élni, vagy azért,

hogy 500 font Sterlingje nem volt, vagy pedig, hogy így tselekedni jobbnak találta, nem akart. Így bajosan fog bemenni a' nyughatatlan népnek ezen mézes nyelvű Orátora a' Parlamentumba. — Mondják, hogy az ő' régi tehetős állapotja megtsökkent volna. — Ezt egy igen vad tekintetű, sappedt, magas sovány embernek írják lenni.

A' tudósítások, mellyek ezen Parlamentum reformálóiról nevezetesen az északi tartományokból érkeznek, napoként nyughatatlanitobbak kezdenek lenni, sőt magában Londonban is némünémű félelmeskedéssel várják a' *Smithfieldi* gyűlés' elkövetkezését, mint ezt az Országlószéknek előre megtett vigyázási rendelkezéseiből észre lehetett venni. Magok a' polgárok is meghivattattak, hogy ezen napon a' politikai katonákkal egygyütt szolgálatot tegyenek.

Néhány napoktól fogva Londonnak minden nevezetesebb utzáin és piatzain oly értelmű czédulák valának kiraggattatva: Hogy a' Parlamentum' reformáltatásán iparkodó társaságnak Biztossága által Julius 21-dikére összehivatott gyűlésben *Hunt* fog előlülösködni; 's hogy mint a' mostanság tartatott külömbkülömb összegyűlekezésekkel volt, úgy ezzel is a' Parlamentum' gyökeres reformáltatására leszen a' célzás. *Hunt* köszönséges köszönetet intézett a' társasághoz azért, hogy őtet úgy megtisztelte, hogy az ezen gyűlésben lejendő előlülöködet reá bizta. Megköszönő irásában a' többek közt ezen szavak is előfordulnak: —“

„Hozzám intézett leveleteket azon írásnak mássával egygyütt, melly általi *Wolseley Károlyt* 's a' szabadság' több megesmert barátjait meghivattok, hogy azon népgyűlésen, melly a' fő városban a' *Smithfielden* Julius 21-dikén a' végre tartatni fog, hogy az

eme' fontos szélra, a' Parlamentum' reformáltatására vezérő legjobb eszközök meghatározottassanak, 's az Országban más helyeken is e' végre tartató derék közönséges öszszgyülekezésekkel kezét léhesen fogni, vettem. Örvendezve szemlélcsm azt, hogy a' nép ily úton indult-el céljának elérésére, mert ily módon emez embereknek alkalmatosságot szolgáltat arra, hogy magokat a' népnek megmutathassák, 's gondolkodásonk egyenességét ő előtte kinyilatkoztathassák. Más felől a' népnek is módot szolgáltatnak az ilyen közönséges egygyüttvaló megjelenések arra, hogy megismerhesse azokat az embereket, kikre a' megpróbáltatás' napjain, melyeknek már most, minden gyaníthatás szerint, nem lehet meszsze lenniük, magát rájuk bizhassa. A' Kurir, a' Times, 's mind azok az egyéb apró szívű emberek, a' kik ezen két Újságoknak megvásárolt irásaikra halgatnak, el kezdettek azon nagy tsendesség miatt nyughatatlankodni, mellyel az Ország' északi részein ezen öszszgyülekezések tartatnak. Ezen két újságoknak 's pártfogóiknak és követőiknek plánumaik szerint ezen népgyüléseken, lármáknak, nyughatatlanságoknak, rendetlenségeknek kell történni, 's vérnek kell kiontatni, azért, hogy azok, kiknek intézeteik szerint ezen újságok irattatnak, fogást találhassanak, különös Biztosságoknak kirendelésére, tömlöczözötetésre, 's akasztatásokra. Hanem én áthatatosan meggyőződve vagyok affelől, hogy a' népnek jó gondolkodása, mérseklettsége, 's igaz lelküése, ezen vérszomjúzó embereknek várokozássokat meg fogja tsalni, és az oly közönséges öszszgyülekezések által, mellyek békességesen de egyszersmind eltökéltt áthatatossággal kormányoztatni fognak, az egész nemzetnek indulatja elegendőképpen elkészíttethetik arra, hogy a' Parlamentum alsó házának reformáltatását

tárgyazó kívánságaink sietséggel betölttessenek, 's ekképpen a' nép affelől, hogy a' választás' dolgában közönséges voksolási jussal fog birni, és hogy a' Parlamentum minden esztendőben újra fog választatni, bizonyossá tétetik.

Azon aszszonyokról, kik felől az irattott vala, hogy a' Blackburni népgyülesen szabadsági veres sipkát vittek-fel az Orálószékbe, most azt írják, hogy ezen sipkát erővel felnyomták az Elölülőnek fejére.

Julius' 15 - dikén nagyon fényes bált adott a' Régens Princz a' Királyi familiának 's a' fő Uraságoknak. York, Kent, Sussex K. Princzek 's Koburg Leopold Princz, Feldmarschalli formaruhában, az egyéb férjfi Uraságok Udv. öltözetben, az aszszonyságok pedig külömb régi idősza-kaszokat képzelteő ruházatokkal jelentek-meg. A' Yorki Hertzegné Navarrai Királynénak, a' Kenti Hertzegné Orleáni Szűznek volt öltözködve, vagy más szókkal, ezeket képzelteők ruházatok által. Néhány egyéb fő aszszonyok, mint Ruttland 's Richmond Hertzegnék 's mások, hasonlóképpen régi Frantzia öltözetekben jelentek-meg.

P r u s z s z i a.

A' Magdeburgi újság szerint a' *Schwalbachban* Löning által elkövetett rüt próbatétel határozta a' Pruszsiai Országlószéket arra, hogy a' maga tartományaibau a' már tudva lévő véletlen vizsgálódásokat 's fogdosztatásokat tétesse. Mondják, hogy nem tsak Professor Jahnál, hanem azután más gyanus személyeknél is találtak számos hegyes töröket. Nem régen valami revolúziós énekek nyomtattattak volt ki tilkon: *Dreysig oder drey und dreysig, gleichviel!* 's most egygyik elfogattott személynél felezből is feles nyomtatványokat találtak-meg.

A' Bonni történetekről bővebb környúlásokat olvasunk a' közönséges levelekben, Jul. 16-dikáról: — „A' Berlinből Bonnba küldetett Biztosok, kik egész útjukat *sub incognito*, idegen felvett nevezetek alatt, 's polgári ruházatban tettek, és a' kik mind Pruszsziának belső b' tartományairól való emberek, már ezelőtt néhány napokkal megérkeztek vala ide, 's itt is *sub incognito* tartózkodtak, azt várván, hogy az Uláhusok, kik mustrára Coblenzbe mentek vala, visszaérkezzenek. Jul. 15-dikén reggeli 6 órakor történt, hogy az *Arndt* és a' két *Welker* testvéreknek házaik politikai katonák által körül vétettetvén, a' politikai Biztosok és egy tiszt a' Professor Urakhoz bementek, 's nékiük a' politikai Ministerium' parantsolatját elejlikbe tették, melynek e' volt foglalatja: „Mint, „hogy *Arndt*, és *Welker* testvér Professorokra nagyon sürgető gyanakodás van, „azeránt, hogy veszedelmes politikai mes- „terkedéseknek és titkos egygyesületeknek „részeseik volnának: erre nézvé minden „papirosaik az e' végre különösen kine- „veztetett Biztosság által vétetessenek „el, és csak a' részes Professoroknak je- „lenlétekben szorosán vizsgáltsanak meg, „és, ha bennük valami affélére való po- „litikai célzás találtatni fog, a' mi Né- „met Országának Egységét 's Constitútzi- „óját, továbbá a' titkos egygyesületeket, „és Burschságot illetné, küldjék Berlin- „be.“ — A' Biztosok ezen parantsolat- nak végrehajtásával néhány órát töltöttek-el. A' nevezett Professoroknak szállásain mindent össze kerestek, 's a' papirosokat b'petséltetvén azokban az Uni- versitás' Rektorához vitették, kinek magának is meg volt parantsolva, hogy ha a' szükség kívánni találja, a' Biztosoknak mindenben segítséggül legyen.

A' Bonni tudósítások szerint, ezen Berlinből oda küldetett rendkívül való

Biztosságnak erőszakos tselekedetei ellen nem csak ezen három Professorok, hanem az egész Academicus Senatus protestáltak 's protestálásokat sebes postán Berlinbe az Igasság' Ministeriumához küldötték, addig is pedig a' további erőszakoskodásoknak elfordittatása végett a' Státus' Prokurátorához folyamodtak.

Jahn, a' Turnirozó Professor, elfogattatása 's első kikérdeztetése után a' Spandau-i várba zárattatott.

Salamon nevű Erfurti Turnirozó- zónak irásait is elvették Jul. 16-dikára virradó éjjel.

A' Bonni legújabb levelek szerint az ott elfogattatott három Professorok, már elbótsáttattak, de b'etsületjekre meg kellett ígérniük, hogy, ha az ellenek való vádoltatás' dolgában meg találják szollittatni, azonnal elő fognak állani.

Azt a' Berlini könyvárost, kinek irásai elp'etséltetettek, *Reimernek* nevezik az újabb tudósítások. Ő most Helyétzi- ában útozik.

* * *

Egy Wiesbadeni újabb levélben, minekutánna előbb megemlítettett volna, hogy Löning magát eleintén koplatás által akarta megölni, azután így beszéltetik elő az ő valósággal megtörtént halála: — Löning, a' reá való nagy vigyázás mellett addig sunnyogott, míg végre Jul. 17-dikén estve módot talált arra, hogy egy darab üveget lábával kisebb darabokra törvén, 's egygyel felvévén, azzal egygyik v'ró crét megnyissa. Hogy a' vérnek folyása azontán el ne árulja, kezét az ágyba a' takaró alá dugta: de nem soká a' vér innét is a' szoba' p'adimentomára lefolyni kezdvén, megijedett, hogy észre találják venni, 's a' vérit megállítván, halálát meggátolják, tehát, mint gyanítják, ekkor határozta magát arra, hogy néhány üveg darabots-

lakat lenyeljen. A' strázsa' azonközben a' szobába belépvén, látja a' sok elfolyt vért, lármát út, segítségért kiált, de már késő volt, mert már akkor Lönning legnagyobb kinokat szenvedvén, semmi segedelemnek nem lett sikere, és ő a' napnak feljötele előtt (18-ikban) már ki-mult vala a' világból."

B r a s i l i a.

A' Rio - Janeiróból érkezett legújabb tudósítások szerint a' tsetsemő Princszony' megkereszteltetése, kinek szerentsés születéséről már más ízben emlékeztünk, Május' 3-dikán ment véghez. Király és Királyné ő Felségek tették a' Keresztatya és Anya foglalatosságait. A' Princzaszszonyka' nevei, mellyeket a' szent kereszttségben vett, ezek: Maria-da-Gloria-Joanna-Carlota-Leopoldina-Isidora-da-Cruz-Francisca-Xavier de Paula-Michaela-Gabriela-Raphaela-Louisa-Gonzaga. Titulust ilyent kapott: *Princessin da Beira*. A' Királyi Princzek és Princzaszszonyok mind jelen voltak a' kereszt-ségi szent pompán, még a' tsetsemő' anya Leopoldina Koronaörökös Hercegné is. Mindenek fényes pompával mentek véghez. Az egész város nagyon örvendezett.

Olasz Ország.

Austriai Császár és Császárné ő Felségek minden hozzájuk tartozókkal egyetemben, Florencziából Julius' 12-dikén Písába vették útjokat, a' hova a' Luccai Hertzegné ő Felsege is (a' volt Hetruriai Királyné) minden gyermekeivel megérkezett vala. Innét 14-dikben Li-

vornóba vették útjokat a' Felseges utasok, 's valamint ott úgy itt is világosításokkal és innepi örvendezésekkel fogadtattak. Császárné ő Felsege Jul. 16-dikán, Császár ő Felsege pedig és a' Nagy Herczeg, 17-dikén ismét vissza tértek Florentziába.

Elegyes Dolgok.

Hogy Professor Jahnt Berlinből *Spanauba* vitték, az adott reá okott, a' mit már még egyszer említettünk, hogy egy láfmázó tsoport az Ulánusok' strázsházára Jul. 16-dikán éjjelnek idején reá menvén, az ott lévő foglyokat ki akarta szabadítani. Már most meghatározva írják, hogy ezen tsoport, turnirozókból és egyéb tanulókból állott, a' kik ezen próbatétel által a' magok Professorjoknak ki szabadítására czéloztak, de czéljójuk elérése helyett, közzülök fogattattak el néhányak.

B é t s.

Császár és Császárné ő Felsegek Károlina Cs. Fő Hertzegaszszonnyal egyetemben, Olasz Országba tett útözásokból tegnap délelőtt a' Schönbrunni kastélyban egésségesen és szerentsésen megérkezének.

Ezen Augustusnak 2-dikán kilentzedik sorsvonása történt a' Státus régibb intereszes Obligatziójának, 's az 56-dik Series jött ki, melybe a' 46,544 számtól fogva 47,554-gyig való, 5 *per Centes* Obligatziók vannak befoglaltatva; 1,001,146 forint summát tesznek, 's az interessék, az alászállított mérséklés szerint, 25,028 forintot 39 krajtzárt tesz'.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Jul. 30-dikán 247 $\frac{5}{8}$ — 31-dikén 247 $\frac{3}{4}$ — Aug. 2-dikán 247 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Igazítás. — A' IX-dik számú Kurirban a' 71-dik levéllapon ezen szám mellé 8000, szóval is oda van téve az ezer; az utolsót ki kell hagyni — ugyan azon levél lapon a' második hasábon felülről lefelé számlálván az ötödik sorban ezen szó előtt gyűlölséget, kimaradott ez: *tyrannussági*.

Horváth Antal, Deák Antal, Sélley Elek Fő Szolgabíró Urak, a' Szántói, Kapornaki, és Muraközi Járásokból, eddig is ditséretesen viselt hivataljokban köz felkiáltás által megtartattak. A' többi Fő Bíró Urakra nézve a' voksolás elő vétetett, és a' szavak többsége szerént választattak: az Egerszegi Járásban Ts. Nagy Antal; Tapolcaiban Sárý László, Lövőiben Bertalan Pál Urak. — Vice Fiskálisokká lettek Fábián István, és Töröki L. Urak. — Szolgabírák újak lettek: a' Szántói Járásban Oroszváry András Ur; Egerszegiben Dvornikovits Mihály Ur; a' Lövőiben Domján Imre Ur; Tapolcaiban Barcza Imre, és Dóczy Ferencz Urak; — megmaradtak pedig: a' Szántóiban Forintos György; Kapornakiban Deli Boldizsár, és Léránd Pál; Egerszegiben Skublits Alojs, Lövőiben Simon Gábor; Muraköziben Gabelits Ferencz, és Osterhuber Pál Urak.

Esküdtek Járásonként ezek: Tapolcaizai Járásban Körmeny István, Kozma Pál, Lázár György, — Kapornakiban Hány György, Piringer István, Főlnagy Gábor; Egerszegiben Stefanits Ignác, Czigány József, Sényi Mihály; Lövőiben Molnár József, Király József Augusztits Leopold; Muraköziben Baricz József, Horváth József, Glavina József Urak. —

A' Notáriusi hivatalban mindnyáját meghagyta ő Exc.ja, megtólván Hertelendi Ferencz Úrral, úgy az Ügyészeket Jóbb Márton Úrral. — A' Tárház Tisztjei megmaradtak, tsak a' Muraközi Járásban lett új Rherer József Úr, és Gáll Gáspár Exactor Úr mellé Lénárd Lajos Úr rendeltetett segédül.

E r d é l y.

Kolosvárról, Julius' 23-dikán.

Melly irtóztató véletlen hirtelenséggel lettek nagy számmal az Enyedi felebarátaink közül szerentsétlenné, a' múlt hónap' 18-dikán azon környéken lesza-

kadt iszonyú víz-özön által, már a' Magyar Kurir is közre bocsátotta leveleiben.

Az alatt Alsó Fejér Vármegyei Mlgos Fő Ispány Gróf Beiten Imre Ur ő Exc.ja köz tekintetre bocsátván az eránt érzékeny rendjeit, Mlgos P. Horváth Dániel Urhoz ide Kolosvárra; a' ki már addig is, más érzékeny nagy lelkekkel egyformán érzettek ezen szomorú hírnök hallására fellobbanni azon tüzet, mellyel felebarátja, embertársa szomorú eseten könnyörülni szokott; sietve azoknak enyhülésekre törekedett.

E' végre tisztelt M. Horváth Dániel Úr, nem késett illy tárgyban sietni, szokott buzgósága által, egy collectiot megindítván, érzékeny kifejezéssel minden rangon lévőkhöz: tsak hamar elérte ezen díszes célját: abból begyűlt 900 forint.

Ezen intézetével sem nyugodott-még a' Kegyes Ur, hanem maga mellé vevén szelid Hitvesét Mlgos Gróf Lázár Évát, és más jó Nemes érzésű buzgó hazafiakat, u. m. Lészai Lajos, Henter Adám, Deáki Sámuel és Deáki János Urakat, azon víg játékot: *Az Anglus Portékát*, egy oly rövid hozzá készülő idő alatt, a' végén a' játéknak pedig némely igen díszes Tableouknak ugyan azon Theatromon való előadásával, melyben számos ki-lömb korúak, a' szép nemből is előállásokkal részt vettek, tsak a' buzgóságtól lelkesítettve, olly köz meglepedésre előadták, mellyel, a' leggyakorlottabb Játékosok is ditselkedhetnének.

Az ebből bejött 204 forintot, hozzá tévén a' fenn irt 900 forintokhoz 1104 forintok tüstént Nagy Enyedre már is elküldettek.

Az ilyen nyomorúttakon való segítség annyival betsesebb, a' mennyivel az nyomba megy a' szorúttakhoz: nem tsak enyhít, vigasztal előre már; hanem szép példát mutat jókor más érzékeny szíveknek.